Punkt i protokollet PR 59/2019 rd

Plenum

Onsdag 6.11.2019 kl. 14.01—19.16

9. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av vissa bestämmelser om ändringssökande inom miljöministeriets förvaltningsområde

Regeringens proposition RP 72/2019 rd

Remissdebatt

Andre vice talman Juho Eerola: Ärende 9 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talmanskonferensen föreslår att ärendet remitteras till miljöutskottet.

För remissdebatten reserveras högst 30 minuter. Vid behandlingen av ärendet följer riksdagen det för ärenden med tidtabell överenskomna förfarandet.

Debatt

16.08 **Ari Torniainen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Hallituksen esityksessä ehdotetut muutokset jatkavat hallintolainkäyttöä koskevaa kehitystä, sitä samaa kehitystä, jota jo viime eduskuntakaudella vietiin eteenpäin. Elikkä valittaminen hallinto-oikeuden päätöksestä suoraan korkeimpaan hallinto-oikeuteen ilman valituslupaa rajoittuisi jatkossa asioihin, joiden osalta poikkeavaan menettelyyn olisi erityiset perusteet. Esitettyjen lakimuutosten johdosta valitusluvan piiriin tulisi eräitä uusia asiaryhmiä, esimerkiksi vaikkapa asumisen tukia koskevien lakien mukaiset tuen takaisinperintään liittyvät ja sanktioluonteiset päätökset sekä eräät luonnonsuojelulain ja jätelain mukaiset päätökset.

Samoin tässä hallituksen esityksessä ehdotetaan maastoliikennelakia muutettavaksi siten, että kunnalla olisi mahdollisuus jatkossa periä maksua kilpailuja ja harjoituksia koskevissa lupa-asioissa. Itse toivon, että jos ja kun tämä hallituksen esitys — mikä on mielestäni ihan järkevä ja eteenpäin vietävä esitys — toteutuu, niin ne maksut, joita sitten mahdollisesti kunnat perivät, olisivat erittäin maltillisia, ettei rajoiteta mitään harrastustoimintaa ja kilpailuja jatkossa, että kunnat pitäytyisivät tässä kohtuullisuuden rajoissa.

Kaiken kaikkiaan nämä vaikutukset, mitä tällä hallituksen esityksellä on: Käytännössä taloudellisia vaikutuksia ei ole ainakaan asiantuntijoitten näkemysten mukaan. Samoin myöskin ympäristövaikutusten arvioidaan olevan hyvin minimaalisia. Omasta mielestäni tärkeitä ovat yhteiskunnalliset vaikutukset siinä, että lainsäädännön selkeyttäminen ja yhdenmukaistaminen edistävät sitä, että hallintoasioiden oikeudenkäynnin osapuolet voivat olla jatkossa nykyistä paremmin selvillä oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan. Se on omasta mielestäni tärkeä asia, että tiedetään, milloin pystytään valittamaan ja milloin ei, ja että myöskin oikeuksista ollaan tietoisia.

Käytännössä tässä hallituksen esityksessä on pelkkiä teknisiä muutoksia. Mutta toivon, että valiokuntakäsittelyssä asiaan sitten perehdytään ja sitä katsotaan tarkemmin.

Granskats
4.0

16.11 **Leena Meri ps:** Arvoisa puhemies! Kun tuli tästä valituslupajärjestelmästä ja tietysti tästä hallituksen esityksestä tuo edustaja Torniaisen puheenvuoro, niin itselle tuli mieleen semmoinen asia, että tietysti kun lähdetään siihen, että korkeimmasta hallinto-oikeudesta tulee niin sanottu ennakkopäätöstuomioistuin tai semmoinen räikeiden virheiden korjaaja — sinänsä voi olla ihan hyväkin se tie, mikä ollaan valittu — niin tässä on hyvä huomata, että tämä luo nyt hirveästi paineita sinne alemmille tasoille, että siellä olisi hyvä käsittely. Jos ajatellaan kuntaa tai sitten hallinto-oikeuksia, joissa on myös paljon ruuhkaa, niin sen pitäisi olla erittäin laadukasta, koska kuitenkin se kynnys päästä eteenpäin nyt nousee. Aikaisemmin asian on saanut sinne valitusinstanssiin, joskin siinä on puolensa ja puolensa: toiset sanovat, että siinä on liiallista mahdollisuutta valittaa, niin että tietyt asiat seisovat, ja toiset taas katsovat, että olisi hyvä, että jokaisessa asiassa saisi vielä erittäin osaavien ihmisten arvioita.

Edustaja Torniainen puhui myös kunnista, jotta ne ottaisivat huomioon kaavoituksessa erilaiset tapahtumat ja toiminnot. Esimerkiksi itse saan yhteydenottoja erilaisilta yrittäjiltä, esimerkiksi moottoriurheiluyrittäjiltä, ja he kokevat, että nykyisin ei saa oikeastaan missään enää pitää tällaisia ratoja ja harrastaa. Näihinkin pitäisi löytää semmoinen tasapaino ja osaaminen erityisesti myös tuomioistuinpuolella, joihin valitetaan silloin, kun asia ei ole mennyt jommankumman osapuolen haluamalla tavalla. Tietysti itse aina ajattelen, onko siellä tarpeeksi osaamista ja ymmärrystä, ja varsinkin sitten tietysti, jos valitusmahdollisuuksia rajoitetaan.

Yksi asia, minkä tietysti pitäisi olla paremmin, on se, että tuomioistuinten tulisi erityisesti kaava- ja lupa-asioissa helpommin suorittaa paikan päällä katselmus. Nythän se on aika pitkälle harkinnanvaraista, ja mitä on itsekin tutustunut asiakirjoihin, niin monesti huomaa, että jospa oltaisiin menty paikan päälle, koska kaikki maasto-olosuhteet ja melumittaukset eivät selviä lähtökohtaisesti aina papereista. Tässä on yksi semmoinen asia, mistä toivoisin, että eduskunta ja erityisesti hallitus ottaisi kopin, että miten tämä voitaisiin ratkaista niin että asiat tulisi selvitettyä oikealla tavalla. Olisiko se sitten sellainen asia, että asianosaisten vaatimuksesta tulisi järjestää katselmus? Se katselmushan on kuitenkin siellä maastossa esimerkiksi lupien kohdalla, eli jos ajatellaan, että me päätämme asiasta näkemättä sitä — puhutaan usein, että pitää ihmistäkin kuulla henkilökohtaisesti — niin se asiahan on jossain siellä maastossa, ja sitten tuomioistuin perehtyy pelkkien papereiden avulla. Eli tämä on kyllä selkeä kehittämiskohde, ja tähän asiaan liittyy se, että tämä lisää paineita osaamiselle nyt sinne alempiin asteisiin.

16.14 **Ari Torniainen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Edustaja Meri nosti hyvin alempiasteisten oikeustahojen menettelyjen ja asioiden käsittelyn nopeuttamisen esille ja myöskin sen tieto- ja taitotason ja resurssien olemassaolon.

Itse olen samaa mieltä siitä, että myöskin alempiasteisella oikeustasolla resurssien pitää olla riittävät ja myöskin siellä pitää pystyä käsittelemään asioita nopeassa tahdissa. Käytännössä tämä hallituksen esitys on nimenomaan sitä, että asioiden käsittelyt nopeutuvat. Aivan liian kauan meillä tällä hetkellä käsittelyajat kestävät eri oikeustasoissa. Se on hyvä asia, että nyt tätä asiaa viedään eteenpäin.

Myöskin huomio: tämä hallituksen esitys valitusmenettelyn käyttöalan laajentamisesta mahdollistaa korkeimman hallinto-oikeuden aseman kehittymisen entistä enemmän ennakkopäätöstuomioistuimeksi. Se on omasta mielestäni myöskin hyvä asia tässä, että eri

oikeustasot pystyvät enemmän ja paremmin keskittymään oikeisiin asioihin tulevaisuudessa.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till miljöutskottet.